

Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет соціальної та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні відбіркової комісії
Горлівського інституту іноземних мов
ДВНЗ ДДПУ
Протокол № 5
від «19» квітня 2024 року

РЕКОМЕНДОВАНО

кафедрою англійської філології та
перекладу Горлівського інституту
іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
Протокол № 9
від «17» квітня 2024 року

Голова відбіркової комісії

Євгенія БЄЛІЦЬКА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
денна форма здобуття освіти

ФАХОВИЙ ІСПИТ

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація предметної спеціальності: 014.021 Середня освіта. Мова
та зарубіжна література (англійська мова та література)

**Освітня програма: Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна
література). Психологія**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка

1. Форма проведення вступного іспиту
2. Структура та зразок завдань
3. Критерії оцінювання (за 200-бальною шкалою)
4. Перелік питань
5. Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма комплексного фахового вступного випробування базується на освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література). Психологія» підготовки бакалаврів спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова (англійська і зарубіжна література), навчальних програмах обов'язкових освітніх компонент, визначених навчальним планом.

Програма вступного випробування складена для вступників на навчання за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література). Психологія» підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова (англійська) і зарубіжна література).

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом бакалавра, спеціаліста або магістра. Мета вступного випробування – відбір вступників на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Метою вступного випробування є визначення фактичної відповідності підготовки вступника вимогам другого (магістерського) рівня вищої освіти та оцінювання його рівня науково-теоретичної і практичної підготовки.

Вступник повинен продемонструвати іншомовні лінгвістичні знання та компетентності на рівні сучасних досягнень; застосовувати отримані знання та компетентності на професійному рівні виробничої діяльності, достатні для доведення, обґрунтування та вирішення питань за напрямом підготовки; знаходити та інтерпретувати відповідні дані для формування суджень з відповідних суспільних, наукових або етичних проблем; доводити інформацію, ідеї, проблеми та рішення до аудиторії; мати навички вчитися, необхідні для подальшого навчання з більшим ступенем самостійності; а також володіння професійними педагогічними компетентностями вчителя закладу загальної середньої освіти.

1. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового тестування.

Об'єктом контролю є рівень засвоєння практичних навичок та вмінь з англійської мови, психології, зарубіжної літератури, педагогіки та методики навчання англійської мови. Рівень володіння ключовими компетентностями вчителя англійської мови та зарубіжної літератури вступника оцінюється за 200-бальною шкалою.

Тривалість вступного іспиту – 1 година 20 хвилин.

2. СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Екзаменаційна робота містить 50 тестових завдань із вибором однієї правильної відповіді. Структура питань організована наступним чином: 25 тестових завдань з англійської мови, які включають теоретико-практичні питання з фонетичних та лексико-граматичних аспектів, дискурсивно-стилістичного аналізу англійської мови, лексикології англійської мови; 10 завдань з психології; 10 завдань з педагогіки та методики навчання англійської мови; 5 завдань із зарубіжної літератури.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов**

Освітній рівень магістр

Спеціальність 014.021 Середня освіта (Мова (англійська і зарубіжна література))

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література). Психологія

Факультет соціальної та мовної комунікації

**Комплексний екзамен для вступників на денну форму навчання
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Варіант № 0

ЗАВДАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

- 1. Mary was sure the best way _____ by the end of the month.**
A. will be finded B. would have been found
C. will been found D. would had been found
- 2. Point out the result of sense shift – a girl (originally meant – a child):**
A. extension B. narrowing
C. elevation D. degradation
- 3. Define the cases of transference of meaning «the moon is like a silver coin»:**

A. metaphor
C. simile

B. metonymy
D. euphemism

ЗАВДАННЯ З ПСИХОЛОГІЇ

26. Критерій, що покладений З. Фрейдом в основу вікової періодизації:

- а) інтелект;
- б) новоутворення;
- в) психосексуальність;
- г) соціальна ситуація розвитку.

27. Мінімальна величина подразника, що викликає відчуття:

- а) верхній абсолютний поріг чутливості;
- б) нижній абсолютний поріг чутливості;
- в) різницевий поріг;
- г) больовий поріг

ЗАВДАННЯ З ПЕДАГОГІКИ

36. Профільне навчання традиційно реалізуються на наступному шабелі освіти:

- а) старша школа
- б) початкова школа
- в) середня школа

37. Раціональне поєднання централізації і децентралізації – це принцип:

- а) управління
- б) навчання
- в) виховання

38. До якої класифікації належать наочні методи навчання?

- а) класифікація за джерелом знань
- б) класифікація за пізнавальною активністю школярів
- в) класифікація за складом соціального досвіду

ЗАВДАННЯ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

46. Про що йдеться в міфі про Дедала та Ікара:

- а) про морську подорож;
- б) про політ;
- в) про пошуки золотого руна;
- г) про події троянської війни.

47. Яка риса притаманна сентименталізму:

- а) тяжіння до історичного минулого;
- б) культ розуму і науки;
- в) увага до відтворення підсвідомого;
- г) возвеличення почуттів.

48. Філософський роман «Володар мух» написав:

- а) Джон Фаулз;
- б) Айріс Мердок;
- в) Жан-Поль Сартр;

г) Вільям Голдінг.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступникам пропонуються завдання одного рівня складності. Кожна правильна відповідь з 1-50 оцінюється в 4 бали. Загальна кількість балів – 200.

Кількість завдань – 50 (25 – англійська мова, 10 – психологія, 10 – педагогіка та методика викладання іноземних мов, 5 – зарубіжна література).

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Зміст лінгвістичної підготовки з англійської мови

Практична граматика

1. Tense-Aspect Forms of the Verb.
2. The Sequence of Tenses.
3. The Category of Voice.
4. The Category of Mood.
5. Non-Finite Forms of the Verb (Infinitive, Gerund, Participle I, Participle II).
6. The Noun, its Morphological Categories.
7. The Use of the Article.
8. The Adjective, Degrees of Comparison.
9. The Pronoun, Subclasses of Pronouns.
10. The Numeral.
11. The Adverb, Degrees of Comparison.

Історія англійської мови

1. The Old English Phonology, Grimm's Law.
2. Etymological Characteristics of the Old English Vocabulary, Loan-words.
3. The Old English Morphology.
4. Changes in the Middle English Phonology.
5. Borrowings in the Middle English Vocabulary.
6. Changes in the Middle English Morphology.
7. The Early New English, Rise of the National Standard.
8. The Great Vowel Shift.
9. The Early New English Morphology.
10. The Early New English Vocabulary, Word-Building System.

Лінгвокраїнознавство

1. The role of English as a universal language; its effect on the process of globalization. English-speaking countries on the world map.
2. Geographical position and climate of the British Isles. Population of the UK.
3. Economy of the United Kingdom. Industry, agriculture, service sector, trade. The most prominent cities and conurbations.
4. The structure of the British Government. National symbols of the parts of the UK.
5. The monarchy in the UK: political functions; the changing image of monarchy.
6. British way of life: sports, national foods. The pub. Languages, traditions, holidays, cultural centres of Ireland, Scotland, Wales.

7. Geographical position of the USA. The climate of the USA. Plant and animal life.
8. The biggest cities and conurbations of the USA. Population of the USA. Immigration patterns and ethnic composition. Native Americans.
9. Main trends in US economy: urbanization, industrialization, mass production, environmental impact.
10. The first British colonies in America. The formation of the USA. The War of Independence. The Declaration of Independence. The US Constitution and the Bill of Rights.
11. Political parties and elections in the USA. The state symbols of the USA.
12. Holidays and traditions in the USA.

Стилістика англійської мови та дискурсивний аналіз

1. The notions of expressive means and stylistic devices.
2. Foregrounding and its types (coupling, convergence, strong position, defeated expectancy, salient feature).
3. Written and spoken varieties of the English language.
4. The theory of functional styles: scientific prose style, newspaper and publicist styles, "conversational style", style of Belles Lettres, style of official documents.
5. The word and the image. The structure of the image and the principles of its construction.
6. The word and its meanings: stylistic aspect. Interaction of the word's various meanings as basic principle of stylistic semasiology.
7. Phonetic means of stylistics. Onomatopoeia, assonance, euphony, cacophony and alliteration.
8. Graphical means of stylistics.
9. Major problems in morpho-stylistics. The theory of transposition.
10. Metaphor and antonomasia, their types and principles of classification.
11. Metonymy. Irony. The epithet. The simile and its relation to metaphor and epithet. Oxymoron as half-grammatical structure. Periphrasis. Hyperbole, Litotes and Meiosis. The Pun and its types. Zeugma.
12. Lexical, synonymic, partial and semic repetitions. Their function in creating the thematic network of the text.
13. Stylistic phraseology and paremiology. Quotations, epigrams and allusions. Their way to phraseology.
14. Major problems in stylistic syntax. The problem of EM / SD in syntax. Syntagmatic and paradigmatic compression.
15. Detachment and parcellation as syntactic stylistic means based on information focusing by pausation.
16. Enumerations as syntactic stylistic means based on information expansion (false semantic chain, climax or gradation, anticlimax, syllepsis).
17. Antithesis and retardation (=suspense) as syntactic stylistic means based on information expansion.
18. Syntactic stylistic means based on syntagmatic information compression (ellipsis, asyndeton, break-in-the-narrative or aposiopesis, gap-sentence link, subordination through coordination, nominative sentences).
19. The syntactic stylistic means based on paradigmatic information compression:

indirect speech acts, rhetorical question, negation through affirmation.

20. The notions of text and discourse. Stylistically relevant categories of discourse.

Лексикологія

1. Основи. Лексична система.
2. Етимологічний огляд словникового складу англійської мови.
3. Запозичення в англійській мові. Різні типи запозичень. Джерела запозичень.
4. Морфологічна структура англійських слів.
5. Складні слова в англійській мові.
6. Лексичне значення та семантична структура англійських слів.
7. Зміна лексичного значення слова. Причини семантичних змін.
8. Омоніми. Походження омонімів. Полісемія та омонімія.
9. Фразеологія. Фразеологічні одиниці та вільні групи слів. Прислів'я.
10. Варіанти словникового складу англійської мови. Мова, діалект, варіант.

Зміст підготовки з психології

1. Розвиток психології в межах філософії, розвиток психології в період Нового часу, зарубіжна психологія у 10-ті – середині 30-х років 20-го століття, розвиток вітчизняної психології, сучасний стан психології як науки.
2. Загальні принципи діяльності центральної нервової системи.
3. Предмет загальної психології та її основні категорії, психічні процеси (відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, увага, емоції і почуття, воля).
4. Закономірності й періодизація психічного розвитку дитини, психологічні характеристики періоду немовля, раннього, дошкільного, молодшого шкільного, підліткового та юнацького віку.
5. Методологія психологічного дослідження, етапи психологічного дослідження, методи психологічного дослідження.
6. Спілкування та взаємодія, психологія конфлікту, соціальна психологія групи, соціальна психологія особистості.
7. Індивідуальний характер, основні теорії здібностей у сучасній психології, акцентуації характеру.
8. Психодіагностика здібностей, психодіагностика свідомості та самосвідомості, психодіагностика мотивації, психодіагностика рис, проєктивні методи в психодіагностиці.
9. Проблема лихослів'я дітей та підлітків, проблема вживання дітьми та підлітками стимулюючих речовин.
10. Психодіагностика, гуманістична психологія, поведінковий напрямок в психологічному консультуванні, динамічний напрямок в консультуванні, когнітивна психотерапія, гештальтпсихологія.
11. Керування дитячим (учнівським) колективом.
12. Елементарне мислення тварин, комунікативна поведінка тварин.
13. Стрес, психічні стани, захисні механізми психіки.
14. Психологічна готовність дитини до навчання в школі, психологічні проблеми переходу дітей із початкової школи в середню, робота психолога з підлітками групи ризику, робота психолога з обдарованими дітьми, модель діяльності практичного психолога.
15. Первинні математичні статистики.

16. Мотивація і мотиви. Спрямованість особистості

Зміст підготовки з педагогіки та методики навчання англійської мови

1. Теорія навчання (дидактика).
2. Теорія виховання.
3. Педагогічна майстерність (сутність, складові).
4. Методика навчання фонетичної, лексичної та граматичної англомовної компетентності.
5. Методика навчання компетентності в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі англійською мовою.
6. Планування уроку з англійської мови.

Зміст підготовки із зарубіжної літератури

Тестові завдання із зарубіжної літератури мають на меті перевірку та оцінку знань вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти з історії літературного процесу від античності до ХХ століття.

Питання охоплюють матеріал із зарубіжної літератури античності, середніх віків, Відродження, XVII – XVIII століття (бароко, класицизм, Просвітництво), XIX століття (романтизм і реалізм), літератури межі XIX – ХХ століть та ХХ століття (модернізм, «втрачене покоління», «філософський роман, нонконформізм, зокрема); містять загальну характеристику історико-літературної доби або художнього напрямку (течії), творчості того чи іншого представника, аналіз ідейно-художніх аспектів окремих творів.

1. Загальна характеристика античної літератури, її періодизація. Міфологія як основа давньогрецької літератури. Основні категорії та цикли міфів.
2. Давньогрецька трагедія: походження та структура. Внесок Софокла і Еврипіда у її розвиток. Проблематика трагедії Софокла «Цар Едіп».
3. Римська поезія «золотої доби». «Енеїда» Вергілія як римський героїчний епос. Сюжетно-композиційна своєрідність поеми, головна ідея твору.
4. Літературний процес доби Середньовіччя. Основні теми і образи героїчного епосу доби, їх втілення в «Пісні про Роланда».
5. Відродження в Англії. Проблематика трагедій В. Шекспіра. Гамлет як «вічний» образ світової літератури.
6. Бароко як літературний напрям XVII століття. Естетика та система жанрів. Риси бароко у драмі П. Кальдерона «Життя є сон».
7. Основні естетичні принципи та представники класицизму. Ж. Б. Мольєр як творець «високої комедії». Проблематика і образи комедії «Тартюф».
8. XVIII століття – доба Просвітництва. Філософська основа та естетика літературних напрямів епохи, їх представники. Сентименталізм в західноєвропейській літературі.
9. Романтизм як літературний напрям. Основні принципи, система жанрів, концепція романтичної особистості. Своєрідність романтизму в Німеччині.
10. Жанр історичного роману в романтизмі. Внесок в його розвиток В. Скотта та В. Гюґо.
11. Охарактеризуйте реалізм як художній метод і літературний напрям. Естетичні принципи та своєрідність жанрової системи. Реалізм Стендаля.

12. Символізм як художня течія раннього модернізму в європейській літературі межі ХІХ-ХХ століть. Французький та російський символізм: естетика, мотиви, представники.
13. Відображення Першої світової війни в літературі 1920-х років. Теми, естетика, представники «втраченого покоління». Внесок Е. Хемінгуея у розвиток цієї тенденції.
14. «Філософський роман» в англійській літературі 1950-60-х років. Вплив французького екзистенціалізму на його естетику. Основні мотиви творчості В. Голдінга.
15. Явище нонконформізму в американській прозі 1950-60-х років. Загальна характеристика творчості Дж. Д. Селінджера.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська мова

Практика усного та писемного мовлення

1. Янсон В. Практичний курс англійської мови. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2002. 368 с.
2. Янсон В. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II: Навч. посібник. англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2003. 352 с.
3. Янсон В. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів: Навч. посібник. англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос», 2002. 350 с.
4. Clandfield Lindsay Global. Intermediate: coursebook. London: Macmillan Publisher Limited, 2011. 160 p.
5. Campbell Robert Global. Intermediate: workbook with key. London: Macmillan Publisher Limited, 2011. 110 p.
6. Clandfield Lindsay Global. Upper-Intermediate: coursebook. London: Macmillan Publisher Limited, 2012. 167 p.
7. Campbell Robert Global. Upper-Intermediate: workbook with key. London: Macmillan Publisher Limited, 2012. 124 p.
8. Lindsay Clandfield Global. Advanced: coursebook. London : Macmillan Education, 2016. 164 p.
9. Lindsay Clandfield. Global. Advanced: workbook with key. London : Macmillan Education, 2016. 127 p.
10. Evans V. Successful Writing: Proficiency. UK : Express Publishing, 1998. 173 p.
11. English Vocabulary in Use (upper-intermediate and advanced) / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. London : CUP, 1999. 350 p.

Стилістика англійської мови та дискурсивний аналіз

1. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учебно-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
2. Borisova L. V. Interpreting fiction. Практическое пособие по интерпретации текста (проза): Учеб. пособие для ин-тов и фак. иностр. яз. Мн.: Выш. шк., 1987. 103 с.
3. Galperin I. R. Stylistics. Стилистика английского языка: Учебник. [3-е изд.]. М.: Высш. школа, 1981. 334 с.
4. Zoz O. A. Literary Discourse and Stylistics: A Guide to Stylistic Analysis of Literary Texts. Горлівка, 2002. 64 с.

Практична граматики, Граматичні аспекти англомовного дискурсу

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: ВЦ «Академія», 2004. 344 с.
2. Нікітіна С.Є. Логічний аналіз мови. Культурні концепти / Под ред. Н.Д. Арутюновой. М., 1991.
3. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. К.: [б.в.], 2002. 392 с.
4. Cook G Discourse. Oxford: Oxford University Press, 1989. P. 1-19.

5. Fraser B. What are discourse markers? *Journal of pragmatics*. 1999. 31. P. 931-952.
6. Ifversen J. Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis / J. Ifversen. *Kontur*, 2003. №7. P. 60-69.
7. Dooley J. Grammarway 1 / Jenny Dooley, Virginia Evans. Express Publishing, 2000. 146 p.
8. Dooley J. Grammarway 2 / Jenny Dooley, Virginia Evans. Express Publishing, 2001. 192 p.
9. Meinhof U. Discourse. The Blackwell Dictionary of Twentieth Century Social Thought / in Outhwaite W., Bottomore T. (eds.). Oxford: Blackwell, 1993. P.161-162.

Лексикологія англійської мови

1. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови. Х.: Основа, 1993. 225 с.
2. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
3. Раєвська Н. М. Курс лексикології англійської мови. К.: Вища школа, 1971. 335 с.

Історія англійської мови

1. Бельмаз Я. М. Історія англійської мови : лекційно-практичний курс : навч. посібник (англ. мовою). Горлівка : Вид-во ГІМ ДВНЗ ДДПУ, 2014. 192 с.
2. Верба Л. Г. Історія англійської мови. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006.
3. Vaugh A. C. A history of the English language / A. C. Vaugh, Th. Cable. – Routledge, 2002.
4. Crystal D. The Cambridge encyclopedia of the English language. London, New York, Sydney, Toronto: BCA, 1994.
5. Hogg R. A history of the English language / R. Hogg, D. Denison. Cambridge University Press, 2006.
6. Freeborn D. From Old English to standard English. A course book of English variation across time. McMillan, 1992.

Психологія

1. Боярчук О.Д. Анатомія та еволюція нервової системи: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. 395 с.
2. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ : Либідь, 2013. 480 с.
3. Научитель О. Д., Бідюк І.А. Основи психолого-педагогічного дослідження: коментарі, таблиці, ілюстрації. Харків: ХАІ, 2015. 56 с.
4. Носенко Е. Л., Салюк М. А. Методика та організація наукових досліджень. Методичний посібник. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 46 с.
5. Психологічна служба: підруч. / В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с.
6. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: навч. посіб. 3-тє вид. Київ: Каравела, 2012. 248 с.
7. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек. / авт. кол.: Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська,

О.В.Залеська та ін. ; упор.: Н.В. Лунченко, Л.Л. Сідельнік. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с.

Педагогіка та методика викладання іноземних мов

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 576 с.
2. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи : навч. посіб. [для студ. педагог. ВНЗ]. Донецьк: Норд-Прес, 2006. 193 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підручник. Київ: Знання, 2007. 447 с.
5. Освітні технології / За ред. О. М. Пехоти. Київ: А.К.С., 2002.
6. Педагогічна майстерність: підруч. / [І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.]; за ред. І. А. Зязюна [2-е вид., доп. і перероб.]. Київ: Вища шк., 2004. 422 с.
7. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ: А.С.К., 2005. 192 с.
8. Українська педагогіка в персоналіях: у 2 кн.: навч. посіб. / за ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 2005. 624 с. Кн. 2. 2005. 552 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка. Київ, 2002. 528 с.
10. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 560 с.

Зарубіжна література

1. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 292 с.
3. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: 2-ге вид. перероб. та доп. [Навчальний посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 488 с.
4. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 274 с.
5. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: 2-ге вид. перероб. та доп. [Навчальний посібник]. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
6. Література західноєвропейського середньовіччя / за ред. Н. О. Висоцької. Вінниця: Нова книга, 2005. 450 с.
7. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: підручник. Київ: Заповіт, 1997. 464 с.
8. Пашенко В. І., Пашенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с.